

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Fosia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei,	
Pe jumătate de an	80 „			
Pe un pătrar de an	40 „			
Un număr	3 Lei.			
Pentru străinătate pe un an		260 Lei.		

Notă oficială.

Nr. 7310 E/1931.

Către Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale din Eparhia ort. rom. a Caransebeșului

Se atrage atențiunea Prea On. Oficii parohiale asupra dispozițiunilor concluzului congresual din anul 1879 cu privire la înființarea unui fond mitropolitan, conform cărui concluz, în fiecare an la sărbătoarea „Arătarea Domnului”, are să se poarte un tas separat în toate bisericile din mitropolie în folosul acelui fond.

Sumele adunate sunt a se trimite Oficiilor protopresbiterale pe lângă raport cel mult până la 1 Martie 1932, iar de acolo se vor înainta Consiliului nostru eparhial în legătură cu câte un conspect special, de unde apoi se vor trimite banii Consistorului mitropolitan.

Organele parohiale din tractul protopresbiteral al Caransebeșului vor administra rezultatul colectei cu tasul direct la Cassa diecezană.

Caransebeș, în 6 Decembrie 1931.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

† Preotul IOANICHIE NEAGOE.

Preotul cu inima caldă și blând ca și ecoul numelui său, s'a stins din viață. În sgomotoasa atmosferă a Timișorii, trecerea lui în lumea cea de dincolo s'a pierdut ca sborul unui înger.

Adormitul în Domnul s'a distins prin bunătate și iubire de neam. Deaceea lăuntru său de preot devotat altarului se contura cu pronunțată dragoste de neamul său, și vârsta în declin n'a însemnat declinul acestei dragoste... Dar bunătatea de inimă a covârșit

orice și orice bogăție a lui devine izvor de îndestulare pentru alții..

Cu aproape șaptezeci și patru de ani în urmă, 2 Ianuarie 1858 (21 Decembrie 1857) s'a născut în comuna Sân-Ianăș din județul Torontal (Jugoslavia). Tatăl său era Ioan Neagoe, preotul comunei, iar mama se chemase Maria Ardelean.

După terminarea studiilor liceale în Timișoara și Seghedin, și a celor teologice, dela institutul teologic din Caransebeș în 1888 și după ce a depus examenul de calificare preoțească cu distincție, în 28 Decembrie 1880 a fost ales capelan pe lângă parohul Pavel Borca din Petrovasela, județul Torontal (Jugoslavia). În 11 Ianuarie 1881 s'a căsătorit cu Anastasia fiica parohului Pavel Borca născută în 6 Octombrie 1863 în Uzdin, acelaș județ; iară în 15 Martie 1881 a fost hirotonit presbiter instituindu-se în postul de capelan pe lângă parohul Pavel Borca, la care a fost ales.

În această calitate a servit 16 ani, când, în 1896, a fost promovat întru paroh al comunei Petrovasela.

Apreciindu-i-se meritele și dragostea sa pentru biserică, a fost ales asesor consistorial, distins cu brâu roșu și apoi decorat și cu blane roșii.

În 1920 fu constrâns să părăsească și turmă credincioasă și avere și tot. Trecu dar la Timișoara unde a trăit mai tihnit și mulțumit cu aprecierea și încrederea tuturora cari l-au cunoscut. Pe urma acestor aprecieri a ocupat mai multe dignități administrative și culturale, ca aceea de consilier județean, președinte de consiliu județean, diferite dignități bisericesti etc.

Frământarea orașului l-a atras doar la muncă, încolo a trăit ca un schimnic, cu nostalgia soției pierdute de mult, a parohienilor iubiți și părășiți și a moșioarei lui lăsată de-

parte... Iar cecece a dus cu sine, pușinul agonisit în vremuri mai norocoase pentru el, a știut să-l împartă cu alții, pentru înfruptarea celor lipsiți.

La consistorul diecezan din Caransebeș încă din 1904 s'a constituit fundațiunea ce poartă numele său și al soției. Augmentat succesiv în 1913, 1915 și 1929, fundațiunea a crescut, reprezentând, în hârtii de valoare, la 100.000 lei. Cuvintele însoțitoare ale actului său jertfelnic spun următorul preafrumos conținut: „*făcut-am această jertfă cu inima curată și rog ca bineprimită să fie înaintea lui Dumnezeu*“.

Iar Dumnezeu, cel care citește în inimile oamenilor și apreciază mai ales faptele lor, nu va nesocoti fapta robului Său iubit, așezând întru odihna păstrată aleșilor Săi!

În veci pomenirea aceluia, care prin danile făcute bisericii, și-a făcut numele nemuritor în istoria eparhiei noastre.

La trecutul diecezei Caransebeșului.

De: Dr. Ștefan Pop

(Continuare)

Petronie Popovici *primul paroh unit în Timișoara și primul misionar al Banatului:*

18 ani mai târziu de vâleatul anului jalbei bănațenilor, nemulțumiți cu vlădica Moisa, moștenit cu inventarul dela mohamedani, se înființează în Timișoara-Fabric o enorie gr. cat. română, la 1734. Titularul ei prim, e *misionarul paroh Petronie Popovici*⁴⁾.

Pe acest Petronie, acum un sfert de veac și mai bine, cum am arătat, era greu istoricește a nu-l confunda cu agreatul ipochimen al poporenilor bănațeni.

Pe lângă că sunt contemporani, compatrioți și conaționali, mai sunt și omonimi și omodoxi. Omodoxi adevărați la aparență, dacă ne îndrumăm după glosele reputatului profesor și iezuit Nilles; un însuflețit ultramontan, ca mai toți soții sfântului Ignatie de Loyola. Mai eram ispitit a-i identifica și pentru circumstanța, în sine foarte relevantă, anume, că pe Petronie al Timișorenților îl găsim ostenind în misionarism departe, până pela gura Cernei și Dunărea cea lată; teritoriul canonic al răsufletului prelat Moisa și în aceeași vreme pământul făgăduinții lui Petroniu cel din expectativa noilor și vechilor credincioși. Noui

pentru Austria, vechi, probați și veritabili credincioși pentru ortodoxia străbună!

Din officia de datul 12 Octomvrie 1742, a administrațiunii eramale din opidul Rășava (Orșova) aflăm, că preotul misionar Petroniu Popovici, din metropola Banatului, din Timișoara, cuvânta și răspânda pe valea Dunării, cu o însuflețire demnă pentru o cauză mai bună, unirea duhovnicească cu biserica catolică; unire din care va rezulta nenumerate binefaceri cerești și lumesti. Ei de, acești naivi grăniceri, dacă aveau urechi de a auzi, ce li se predica, aveau, har Domnului, în aceeași vreme și ochi buni, să vază în prezent și în viitorul apropiat și îndepărtat: *ce bine poate aduce unui popor mic, sărac, incult, uniunea lui religioasă cu a neamului, care de veacuri îl stăpânește și nedreptățește*; și, după toate prevederile omenești, îl va mai stăpâni, Dumnezeu știe până când?! Dacă și numai unirea politică cu ungurii și nemții eterodoxi, au pricinuit așa mari pagube civile și religioase românilor, negreșit, că o **împreunare cu ierarhia** acestora, ierarhie **carea în cursul istoriei, dar și azi, s'a dovedit că e mai mult maghiară ca papală și internațională**, zic, că o împreunare cu această ierarhie, **dădreptul ar fi desființat româanismul nostru** istoric: azi, mâne bimilenar!?

Bănațenii din fire fiind mai speculativi deci și speculanți, au știut trage învățătura bună din paguba fraților lor ardeleni, dela 1698. *Unca cu tocmeala* de acolo și deatunci, a dat faliment total!

„Nici când un popor nu-și părăsește religia sa, numai pentru o religie mai bună“.⁵⁾ Așa nici Atanasie Anghel cu clerul și poporul, nu s'a unit de dragul catolicismului teoretic, cu atât mai puțin de urâtul și răul teoretic și factic al pravoslaviei naționale și tradiționale. Nu de harurile catolicismului Romei *ardeau inimile românilor* din Transilvania, Crișana și Maramureș; ci *de darurile lumesti ale cetățenilor unguri și nemți catolici!* Nu catolicismul mistic, abstract al bunurilor sufletești îl căutau părinții noștri, ci bunătățile legale și factice ale civismului catolic. Adevărul catolic transcendent, al vieții ce va să fie, nu-i împresiona mult. Preocuparea lor se mărginea la viața actuală, nu la împărăția cerurilor. Însătoșau după drepturile unei lumi: de dreptate, egalitate și frățietate. Dictonul acela banal, că toate căile duc la Roma, românii, fiii cei mai mici și mai neglijați ai latinității, l-au interpretat așa, că la Roma, însă nu-

4) Ioan Beroș, Monografia Parohiei Românești Unite din Timișoara. 1907, pag. 7; 10 și 23. Cnf. și Șematismul Jubilar diec. Logoș 1900: la locul parohiei. Pag. 267 și 269.

5) Taine Ipolit († 1893) istoric, filosof și critic de arte. Voyage en Italie; 26 mars.

mai pe drumul bătut și practicabil al Beciu-lui (Vienci) politic.

Altcum să nu se mire nime, că popoarele creștine nu trec dela o confesiune la alta fără interese materiale, când e bine stabilit în istoria bisericească, că însăși lățirea creștinismului și întărirea lui, adeseori s'a folosit de mijloace politice; orică de o altă natură decât cea apostolească.

După această digresiune, să reluăm firul întrerupt puțin!

Petronie⁶⁾ Popovici al Timișorii, care poate „bona fide“, evangheliza unirea românilor băștinași, cu veneticii unguri și șvabi, de azi și de ieri, alaltăieri, în faptă propovăduia desbinarea lor națională. Le aducea adecă un rău mare, stângerea neamului; dreptce Dumnezeu Sfântul nu l-a mai putut răbda! Mai sus pomenita hârtie a administrației ne notifică, că în toamna 1742, în aritul Rășavei: „a căzut în o groapă și a murit“.

Se prea poate că acest exponent temerar, al reînviarei *eparhiei maghiuro catolice de Cianad*, carea după curățirea noastă de molima coranului respingător, invadase din nou întreg vastul și mănosal Canaan românesc, dela: Tisa, Mureș, Timiș și până la a Cernei în Dunăre vărsare, cu văditul scop al chiriarhului Falkenstein și al perfidiei Austria de a rade odată pentru totdeauna ortodoxia istorică și națională; zic dară, că acest exponent inconștient român, trebuie că era și un cântăreț de forță, ca mai toți bănațenii, și după zisa ceia: „Cantores amant liquores“, s'au dus pe copcă, cu capul plin și gâtulejul ud. Dumnezeu să-l ierte! (Urmază)

Cel ce vă primește pe voi, pe Mine mă primește...

de: **Iacob Crețiu.**

„Cel ce vă primește pe voi, pe Mine mă primește, și cel ce Mă primește pe Mine, primește pe Cel ce m'a trimis pe Mine“. (Mat. 10,40.)

...Sunt cuvintele Mântuitorului lumii. Spun așa de mult aceste cuvinte și totuși nu se înfioară cei cari strigă „palam et publice“ că nu mai avem trebuință de preoți. De ce? Nici ei n'ar ști, — în ultimă analiză, — să răspundă, pentrucă sufletul lor este alterat.

Numai avem trebuință de preoți! Ce ușor de zis! De ce nu se gândesc un moment măcar, — cei cari au îndrăzneala să afirme că preotul este un parazit, — la ce ar fi capabil să se preteze poporul, de-i veți răpi și credința în viața ce începe din-

colo de mormânt, căci lovind în preoți, indirect, lovești în credința poporului. Ne îndoim, dacă fără preoți, poporul și-ar mai putea păstra credința. Să nu ne gândim decât la satele văduvite de preoți. Credincioșii acestor sate, bat mereu drumurile spre episcopie, pentru a li se trimită păstor. Preotul este o necesitate sufletească în viața poporului nostru, ca și în al tuturor popoarelor creștine.

...Inchideți paraziții, cari după voi, ateilor, sunt slujitorii altarului străbun, dar veți vedea, în scurt timp, unde veți ajunge.

...Veți răspunde, poate, dar și poporul vede azi, că preoții sunt paraziți, că sunt inutili. Adevărat, recunoaștem, parte din popor s'a molipsit de insinuările voastre, dar aceștia sunt declasații, desorientații de azi, cei a căror credință a fost foarte laxă întotdeauna. Poporul, adevăratul popor, e încă sănătos și are trebuință de preoții lui.

Inchideți paraziții, ei sunt un balast inutil! Dar, atunci va trebui să zăvorâți și ușile bisericilor, în cari alergau Duminicile și în sărbători de se închinau Atotputernicului, moșii și strămoșii voștri. Inchideți-le și transformați-le în magazii și atunci a-ți fericit poporul.

...O, de n'ar mai avea poporul, în aceste vremii grele, prin cari trecem, o leacă de credință!

Apăsătoare sunt vremile în întunericul cărora băjbăim, căutând să ne agățăm de orice, numai să putem ieși odată la lămură, dar și mai apăsătoare ar fi, insuportabile chiar, dacă poporul, n'ar mai uita necazurile vieții, Duminicile și în sărbători, când la auzul clopotelor bisericilor străbune, făcându-și cu evlavie semnul sfintei cruci, se îndreaptă spre locul, unde slujitorii lui Iisus Nazarineanul, îi cheamă la rugăciune. Aci înălțându-și sufletul spre Creator, trecând peste banalele preocupări de toată ziua, se refac și cu forțe sufletești înnoite, credincioșii, îndreptându-se spre casele lor, se pot arunca din nou în lupta de toată ziua, în valurile furtunoase ale vieții.

Dacă în vremurile de azi, n'ar fi preotul, care mai toarnă în suflete mângăere și încredere în Cel care pentru a ne mântui, a primit să fie răstignit, ateilor, nu credeți, că poporul sub povara pe care trebuie s'o ducă pe calvarul acestei vieți, în aceste vremi, zdrobiți și sufletește, ar cădea unul câte unul în lupta vieții. Și cu învinșii vieții, ce a-ți mai putea face voi?

De n'ar fi încă vie credința în popor, că abia dincolo de mormânt începe adevărata viață, credeți că poporul ar duce cu resemnarea cu care duce azi, greul acestei vieți? Noi credem că nu.

⁶⁾ Bănățenii sigur că-l rosteau după jargonul foneticii provinciale: „Pătroc“.

... „Și oricine nu vă va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieșind din casă sau din cetatea aceea, să scuturați praful de pe picioarele voastre.

Adevăr, zic vouă, mai ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei în ziua judecării, decât cetății aceleia“. (Matei 10, 14—15.)

Primiți voi pe preoții voștri în casele voastre? Ascultați voi cuvintele lor?

Dacă îi și primiți în case, îi primiți spre a-i critica, legându-vă de unele slăbiciuni inerente oamenilor, dar nu spre a-i asculta. Îi primiți în casă, dar nu în sufletele voastre.

„Sub ochii noștri crește o generație de atei“. Atei, ai zilelor noastre, voi cari răstigniți în sufletele voastre a doua oră pe Iisus Nazarineanul, uitați cecece spune istoria, că pe patul de moarte, cei mai mari atei, au retractat tot ce au construit într-o viață de luptă acerbă dusă împotriva Fiului lui Dumnezeu, și preoților pe cari i-au batjocurit și desconsiderat viața lor întreagă, s'au grăbit să le destăinuie cele mai intime secrete ale lor. Au trebuit, căci preoții nu sunt simpli muritori cum îi considerați. Au trebuit să se mărturisească, neputând alt cum să-și încredințeze sufletul Aceluia, pe care tot timpul vieții lor l-au răstignit, înfierându-l cu epitețe, cu cari se pot înfiera numai muritorii între ei.

Ateilor de ce uitați acestea? De ce nu vă gândiți la înfricoșata zi a judecării de apoi? Nu vă înfricoșați?

Preoții, pe cari azi îi desconsiderați, batjocorindu-i, pe cari azi îi considerați drept un balast inutil, nu vă vor mai putea ajuta atunci. Va fi prea târziu.

Voi cari îndrăzniți să vă numiți creștini, de ce uitați, că a-ți trecut cu toții prin mâinele lor, la botezul ce l-ați primit? De ce?

Pentru lupta pe care o duceți cu atâta înverșunare în contra lor, cu o ură care numai creștinească — voi aveți curajul să afirmați, că vă considerați creștini — nu poate fi, veți răspunde odată.

Nu uitați că luptând contra preoților voștri, cari niciodată nu și-au revendicat drepturi nemeritate, — luptați împotriva Aceluia pe care ei îl reprezintă pe pământ, împotriva Aceluia, care a zis lor: „luați Duh Sfânt: cărora veți ierta păcatele iertate vor fi și cărora le veți ținea, ținute vor fi“. (Ioan 20, 22—23.)

... „Oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate și în ceriu și oricâte veți deslega pe pământ, vor fi deslegate și în ceriu“. (Mateiu 18, 18.)

Să luptăm contra aceluia, cari au puterea de alega și deslega păcate?

E puțin riscată această luptă, căci orice veți fi și veți zice voi aici, în această lume, există ceva dincolo de mormânt; există o judecată, căreia nimeni nu se va putea sustrage, căci judecătorul este Iisus Christos, Fiul lui Dumnezeu, nu un om, ca voi.

Ce este un concordat cu Vaticanul?

de Isaia Suru

Acest sistem fost a formulat deja în secolul al XVII-lea și înfăptuit în secolul XIX-lea și XX-lea. Dar apărătorii acestui sistem văzând că separația nu-i altceva decât o ficțiune de legist¹⁴⁾ în practică și nu poate trage toate cele ce decurg din ea au formulat-o astfel. Așa „o separație juridică care nu exclude unirea morală“¹⁵⁾ având în vedere raporturile intime și profunde ce leagă deodată cetățeanul și credinciosul, căci numai prin raporturi în cari domină respect reciproc, armonie, poate Statul să progreseze¹⁶⁾. Soluția aceasta în mare parte pare mai fericită decât celelalte, dar în teorie, căci în realitate dacă vom avea în vedere dezvoltarea, evoluția istorică a diferitelor State în cari Biserica și Statul își au fibrele etnice adânc întretășute, și experiența altor State în care Biserica este separată de Stat — raport permis chiar de dezvoltarea lor istorică — drept pildă de învățătură sistemul acesta nu poate sta în picioare.

În lupta dintre aderenții diferitelor sisteme s'a ajuns la principiul-deviză „Biserică liberă, în Stat liber“¹⁷⁾. Acest principiu voia Cavour¹⁴⁾ să-l înfăptuiască în Italia ca de o parte să unească Italia întreagă într'un singur Stat, iar pe de altă parte să împace și pe papă lăsându-i toată libertatea.

În Orient lucrurile au mers cu totul altfel. Atitudinea Bisericii față de Stat de a conlucra neconținut cu el ca ajutor moral pentru binele și prosperitatea societății și atitudinea Statului față de Biserică de a o apăra, de a o ajuta din punctul de vedere material fără a o subjuga — chiar dacă Statul ar fi voit să facă lucrul acesta¹⁷⁾ — de a-i garanta libertatea, independența,

14) P. I. Proudhon Césarisme et christianisme t. II. p. 308 citat de D. Sireteanu o. c. p. 99.

15) Minghetti o. c. p. 56.

16) Idem.

17) Chiesa libera in Stato libero. Această formulă e mai mult o figură de stil fiindcă realitate nu poate fi ambele libere doar independentă cât privește domeniul lor propriu (o libertate mărginită de frontiera sferei de drept a celeilalte puteri).

14) Și el l'a împrumutat fiindcă prima dată a fost formulat pe la 1830 de un francez Lammenais. În ultima analiză este tot un fel de separație și acest sistem

17) Să ne aducem aminte de acei patriarhi cari au plătit cu viața lor rezistența ce o făceau împăratului când era vorba de subjugarea Bisericii, de a o folosi ca simplă unealtă politică. Așa un Arsenie, un Polieunt etc, etc, (Arsenie moare de foame exilat).

au creat o așa de strânsă legătură între ele, încât Statul și Biserica s'au identificat unul cu altul¹⁸).

De aci raportul de reciprocitate — bine înțeles n'au lipsit eșiri nici aici, dar au fost cauzate mai mult¹⁹), de împărat, de multe ori Biserica fiind chiar generoasă față de el, cu privire la cedarea din drepturile ei — raporturi ce erau mai aproape decât mai îndepărtate de adevărata concepție creștină. E drept că și aici nu puțin a contribuit ca să fie urmată această cale și împrejurările cu totul altfel de cum au fost în Apus. Așa împăratul și Patriarhul era în același oraș, apoi creștinismului din Orient, i s'a imprimat un spirit grec, spiritul federativ, de independență de unde avem Biserici naționale etc.

Deci în Orient Biserica și Statul se considerau două societăți distincte, trăiesc independente în domeniul lor propriu, fără să se separe și fără să se confunde — de unde — cum am zis — un raport mai aproape de învățătura Mântuitorului.

(Urmază)

Luminările

Nici acum nu vom fi auziți?

În cursul anilor trecuți, de atâtea ori am scris împotriva abuzului fabricării luminărilor din parafină, și alte materii, cari, prin fumul ce scot, pe lângă că, strică pictura bisericilor și alte obiecte, apoi vatamă și sănătatea atât a preoților, și cântăreților, cât și a credincioșilor, totuși abuzul încă dăinuiește, ceea ce însemnează că, cei în drept nu s'au sesizat.

Știm, că legea luminărilor de ceară nu este abrogată, totuși, de ea nici că se mai știe că există.

Și, fie-ne îngăduit a grăi adevărul, că nu găsim atât de vinovați pe credincioși, cât pe fabricanți și frații preoți. Și noi am avut biserică nu numai la Mănăstire sau la sat, ci și la oraș, dar când, am spus că, nu vom îngădui de cât luminări de ceară curată, așa a fost; nici o concesiune nu s'a făcut și față de nimeni, deși ni se cerea, stăruitor, de persoane cu diferite situații sociale, cari aduceau luminări de parafină la cununii sau botezuri și cari, când erau aprinse scoteau fum ca pe coș.

Trebuie să înțelegem odată, că, ce se aduce la biserică, este o jertfă benevolă, deci trebuie făcută cu toată inima și din ce este mai bun și curat, și numai așa va fi primită de Dumnezeu, ca și jertfa lui Avel, (Facere 4, 4), altfel, cu luminări de parafină și undelemn, cum se obișnuiește ca să se ceară de majoritatea credincioșilor noștri atunci când cumpără: „dă-mi undelemn de candelă“, adică drojdia, sau ce-i mai rău, aceasta este jertfa lui Cain, și spre unele ca

18) Deja Teodosie la anul 393 a proclamat și a stabilit independența idealurilor și apoi a fost întărită și mai mult de Aștinian care face din credință baza sufletescă a imperiului. (P. S. S. Variolomeu arhiv. pt. dr. și pol. p. 125 anul 1919 Iul.-Sept.)

19) Și aici s'a întâmplat că odată un Patriarh a voit să se proclame împărat.

acestea Dumnezeu nu caută și nici le primește (Facere 4, 5), iar acei, cari le aduc (cum și cei cari le primesc), în loc de binecuvântare să știe că: „Taci! Ia ține se va întoarce!“ (Facere 4, 7), aceasta le va fi plata!...

Ne-a fost dat, să vedem, până și aci — în București — biserici cu frumoase picturi noi, dar după câțiva ani, afumate.

Apoi, pe lângă celelelalte, nu este păcat de munca și banii cheltuiți?

În Capitală, afară de Schitul Darvari, la foarte puține biserici se ard, luminări numai din ceară curată, încolo, pretutindeni, parafină și fum cât de mult.

De cât zece luminări mari, de parafină, prin sfeșnice și biserică plină de fum, mai de folos este numai una mică, de ceară curată, care arde frumos și dă și un miros aromatic, așa de plăcut; și, de cât luminări de parafină, la cununii, mai înalte de cât nașii și mirii, producătoare de fum, care plutește prin văzduh, în negre șavițe mici, mai preferabil, două luminări mici de ceară curată.

Și, pentru ca acest abuz atât de dăunător, nu numai fizicește ci și duhovnicește, slujitorilor bisericii și credincioșilor, să înceteze odată, rugăm Sfântul Sinod, și Onor. Minister al Cultelor, ca de îndată, să repună în aplicare legea respectivă, aplicând severe sancțiuni refractarilor.

Și, întru cât chestiunea luminărilor de ceară, a fost ridicată și în congresul general al preoțimei, Ortodoxă, ținută în zilele de 17 și 18 Noembrie a. c. aci, în București, de către I. P. S. Gurie Mitropolitul Basarabiei, nădăduim că, și frații preoți, cari și cucerniciile lor, au putere, fiecare în biserică sa, va reacționa, făcând să înceteze această crasă împietate.

Și, pe viitor, să nu ni se ia în nume de rău, dacă vom arăta acele biserici, unde se va continua ca să mai ardă luminări din jertfa lui Cain și aceasta pentru ca să știe opinia publică.

Sperăm să fim scutiți.

(„Glasul Monahilor“)

Arhim. E. Popescu.

Ce credea Edison despre viața de după moarte.

Ford, care era amicul intim al marelui inventator, defunct Edison, a declarat în cursul unui interviu următoarele:

Edison și eu ne luaserăm rămas bun cu câteva săptămâni înainte de moartea inventatorului, iar la despărțire după o amiază petrecută în causerii amicale, am avut reciproc sentimentul că aceasta era ultima noastră întrevedere.

Edison credea într-o viață după moarte. E drept că într-o perioadă anterioară a fost materialist și preocupat în special de realizări imediate. Problema morții nu-l preocupa. Dar cu timpul misterul destinului îl obseda. Ajunse la concluzia, că moartea nu înseamnă sfârșitul ființei spirituale, că există o viață interioară profundă, care nu poate muri, tinzând spre o perfecțiune spirituală.

În repetate rânduri am discutat această temă și îmi amintesc, că acum câțiva ani, când cineva întrebă pe Edison, care era evenimentul mai de seamă ce se produsese în viața lui, în ultimul cincantener, savantul răspunse: siguranța că există o viață viitoare pentru toți muritorii.

(„Cuvântul Satelor“)

ȘTIRI

Locale.

Duminică în 29 cor. la Vecernie, a predicat părintele-profesor Dimitrie Soceneanu, în legătură cu evangelia zilei, despre averea materială și averea sufletească. Averea materială câștigată prin sudoarea feței și pe cale cinstită, este acceptată de sf. Scriptură, în cazul, când nu este privită ca unicul scop al fericirii omului, ci este aplicată amăsurat virtuților creștine.

*

Duminică în 29 Noemvrie a. c., a urmat în ciciul conferințelor, Dl profesor Emil Panaitescu dela Universitatea din Cluj. DSA a avut de subiect al conferinții: „Aspecte din cultura românească”. Chestiunile puse de DSA, sunt cele mai interesante. După ce face o diferențiere între bunurile materiale și bunurile spirituale, prin exemple, dovedește, că acele popoare s'au afirmat în istorie, cari au fost creatoare de bunuri ideale, cari au dat o contribuție culturală originală în cultura generală a omenirii. Problema care se pune este: poporul român situat în vitrege condiții geografice fiind o insulă a romanității în marea popoarelor slave poate să-și aprindă și el făclia de lumină pe altarul iluminat al culturii omenirii? Are posibilități de creație originală poporul român? Răspunsul stă în însăși structura sufletească a poporului nostru, structură care se definește prin două elemente esențiale: *Originea noastră romană și religia noastră ortodoxă*. Popoarele neolatine din apusul Europei au creat o cultură cu pecetia spiritului latin, având însă nota catolicismului. Poporul nostru *ortodox* trăind în mijlocul ortodoxismului slav nu s'a lăsat atras de slavi cu toată unitatea de credință. Dimpotrivă, spiritul latin din el, l-a făcut să lupte contra slavismului și a biruit! Poporul român are spiritul de *claritate* și agerime a latinismului, care lipsește celorlalte popoare ortodoxe și are *misticismul religiei ortodoxe* care lipsește celorlalte popoare neolatine din occident. Din sinteza acestor caracteristici poporul român va fi creaiator de valori originale dobândându-și locul de cinste în istoria culturală a popoarelor. Vitregia vremurilor trecute l-a împiedecat să se afirme în toată puterea, dar de acum înainte și poporul român se va putea afirma așa după cum simte imboldul chemării sale.

Pentru „Piatra Scrisă”, D-na Paraschiva Bihoi văduvă de preot în Bozoviciu, a binevoit să doneze suma de 100 lei, în amintirea a doi ani dela moartea răposatului ei soț.

Pe seama locului de închinare „Piatra Scrisă” au mai dăruit: Pavel Bogoieviciu din Teregova 100 lei, Leonhard Riedl din Buziaș 20 lei, Zaharia și Elisabeta Jurchescu 40 lei, Irma Boncea 20 lei, Ilie Draghici învâțator 15 lei, Nicolae Eipert 9 lei și Meilă Banda 2 lei, care sume s'au primit cu mulțumită.

Pentru „Muzeul eparhial” s'a primit dela pâr. Iosif Câmpianu adm. protopresbiteral al tractului Mehadii, două monede vechi din l-a jumătate a sec. XIX.

† **Dimitrie Lazarescu**. Miercuri în 2 Decemvrie 1931, a avut loc înmormântarea fostului episcop. timp de 17 ani, al bisericii noastre catedrale. Dumnezeu să-l așeze între cei aleși ai Săi!

Declaraarea averilor Cultelor. Ministerul Instrucțiunii și cultelor a întocmit un proiect de lege prin care, în conformitate cu legea pentru organizarea bisericii ortodoxe, să poată lua cuvenitele dispozițiuni pentru declararea averii de orice fel a tuturor cultelor istorice, a tuturor venitelor acestor averi, precum și pentru stabilirea nevoilor reale ale acestora. Normele după care se va face declararea și constatarea acestor averi se va stabili printr'un regulament special.

CONCURS.

Consiliul parohial ort. rom. din comuna Năidaș, Jud. Caraș, escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh al parohiei vacante de cl. II. din Năidaș, Protopresbiteratul Biserica-albă, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” din Caransebeș.

Emolumente :

1. Una sesiune parohială, constătătoare din 34 jug. pământ, după care alesul preot are să suporte toate sarcinile publice.
2. Stola uzuală.
3. Alte venituri accidentale din parohie.
4. Nefiind casă parohială preotul ales este îndatorat să se grijească însuși de locuință.
5. Preotul ales este îndatorat a catehiza la școlile din loc, fără altă retribuțiune.
6. Reflectanții au să înainteze la petiție și încuviințarea Prea Sf. Episcop Diecezan. Fără încuviințare nu pot fi luați în lista candidaților.

Reflectanții cu cualificația în regulă să-și înainteze petițiile de concurs, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Năidaș, — Prea Onor. Oficiu Protopresbiteral al Bisericii-albe în Sasca montană și să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare cu știrea Protopresbiterului tractual, în biserica noastră spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, dar la nici un caz în ziua alegerii.

Năidaș, din ședința consiliului parohial, ținută la 11 Octomvrie 1931.

Petru Muntean

preș. cons. par.

Petru Novac

not. cons. par.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral. **Ioan Grosșianu** adm. protopresbiteral.

Nr. 6649 B. ex 1931.

Acest concurs se publică cu aceea, că — în baza dispozițiunilor cuprinse în aliniatul ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului conzistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 3058 B. ridicat la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1913, precum și având în vedere decisiunea Conzistoriului Mitropolitan Nr. 358/1928 din 13 Noemvrie 1929 se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunei preoțești.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 2 Noemvrie 1931.

3-3

Episcopul diecezan :

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

Nr. 3162/1931 cf.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Gheorghe Simion (a lui Gheorghe) contra următorului Poenariu Simion (căs. cu Cilibia Eva) la cererea următorului Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra 1/3 parte din imobilul înscris înc. f. a comunei Petroșnița (din circumscripția Judecătoriei mixte Caransebeș) Nr. 211 coalei Nr. de ord. A. I. 1-2 Nr. top. 65 Grădină în intravilan de 380 stp. 66 Casă Nr. 31 în intravilan de 122 stp. al cărui preț de strigare va fi 8000 lei.

Pentru încasarea creanței de 6000 lei cap. sp. se de proces și de executare de 1100 lei fixate până acum spese de 523 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerca licitațiunii pe ziua de **14 Decembrie 1931, ora 10 în casa comunală a comunei Petroșnița.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic decât prețul strigării.

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul Judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție socotite pe cursul fixat în art. 42 LX 1881, ori să predea aceluiași delegat chitanța de depositarea judecătorească prealabilă a garanției și se semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881 art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la același procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește aceasta îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și numai poate lua parte la licitația care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 13 August 1931.

Leo Pető ss. judecător.

D. Lazarel ss. dir. cf.

pt. conf. **I. Ioanoșiu** aj. dir. cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția c. f.

Nr. 2739/1931 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație

În cauza de executare pornită de următoarea Banca Banatului s. p. a. din Caransebeș contra următorului Jurma Ioan (fiul lui Gheorghe) din Obreja la cererea următoarei Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881 asupra 3/8 parte din imobilele înscrise în cf. a comunei Obreja din circumscripția judecătoriei mixte Caransebeș Nr. coalei 615 a comunei Obreja Nr. de ord. A. I. 1-2 Nr. top. 407 casa Nr. 315 în Intravilan de 12 st. p. 408 Arătură în Intravilan de 92 stp. al cărui preț de strigare va fi 12.750 lei. A. II. 1-2 Nr. top. 2816,2 fânaș în Satu Bătrân 583 stp. 2817 Arătură în Satul Bătrân de 249 al cărui preț de strigare va fi 1025 lei. A. III. 1-2 Nr. top. 4164 fânaș în Colera de 550 stp. stp. 4165 fânaș în Colera de 1060 stp. al cărui preț de strigare va fi 2250 lei. A+1 Nr. top. 2012 arătură

în Zăvoiu Mare de 293 al cărui preț de strigare va fi 750 lei. A+2 Nr. top. 2914 arătură în zăvoiu mare de 819 stp. al cărui preț de strigare va fi 2250 lei. Asupra 1/2 parte din imobilele cuprinse în coala cf. 616 a comunei Obreja A+1 Nr. top. 2477 arătură Mihenciori de 411 stp. al cărui preț de strigare va fi 1500 lei. A+2 Nr. top. 2819 fânaș în Satu Bătrân de 874 stp. al cărui preț de strigare va fi 2250 lei. A+3 Nr. top. 2926 arătură în Satu Bătrân de 389 stp. al cărui preț de strigare va fi 750 lei. A+4 Nr. top. 3173 arătură în Satu Bătrân de 257 stp. al cărui preț de strigare va fi 750 lei. A+5 Nr. top. 3176 Arătură în Satu Bătrân de 109 stp. al cărui preț de strigare va fi 375 lei. A+6 Nr. top. 3186 fânaș în Satu Bătrân de 281 stp. al cărui preț de strigare va fi 75 lei. (Partea cererei referitoare la coalele cf. Nr. 617 și 755 s'a rezolvat cu deciziunea Nr. 599/1931 cf.)

Pentru încasarea creanței de 9550 lei cap. interese de 12% dela 22 III 1930 după capitalul de 4150 și 12% dela 25 IV 1930 după cap. de 5400 spese de proces și de executare de 3304 lei 50 bani fixate până acum, spese de 700 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune precum și pentru încasarea creanței de 34.300 lei cap. și acc. a cred. ip. Mărioara Gavrilă din Caransebeș.

Fixează termenul pentru ținerca licitațiunii pe ziua de **12 Decembrie 1931, ora 10 a. m. în casa comunală a comunei Obreja.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se fixează după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu poate fi vândute cu preț mai mic decât prețul de strigare (art. 6 al legii din 10/VII 1930).

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat în art. 42 LX 1881, ori să predea aceluiași delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881 art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la același procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 24 Iulie 1931.

N. Postelnicu jud.

pt. conf. **I. Ioanoșiu** aj. dir. cf.

Ioan Ioanoșiu aj. dir. cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

Nr. 1708/1931 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următoarea Banca Poporală s. p. a. din Caransebeș contra următorilor Grozav Rusalin (căs. cu Miescu Ana) Muntean Trăilă (a lui Pavel, căs. cu Boariu Elena) și Țițoni Ion (căs. cu Tanda Ana) din Obreja la cererea următoarei Judecătoria ordonă: licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881 asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 483 a comunei Obreja Nr. de ord. A. I. 1-2 Nr. top. 606 arătură în Intravilan

68 stp. Nr. top. 607 casă Nr. 21 cu curte în Intravilan 39 stp. al cărui preț de strigare va fi 1500 lei. A. II. 1-2 Nr. top. 2519 arătură în câmpu mare 1011 stp. Nr. top. 2520 arătură în câmpu mare 1012 stp. al cărui preț de strigare va fi 1125 lei. A. IV. 1-3 Nr. top. 4081/2 grădină în Calova 1 jug. 253 stp. Nr. top. 4082/2 grădină în Calova 1 jug. 846 stp. Nr. top. 4083 fânaț în Calova 418 stp. al cărui preț de strigare va fi 2250 lei. Asupra imobilelor cuprinse în coala cf. Nr. 835 Nr. de ord. A. I. 1-3 Nr. top. 41 pășune în intravilan 84 stp. Nr. top. 42 Casă Nr. 143 cu intravilan 161 stp. Nr. top. 43 arătură în intravilan 543 stp. al cărui preț de strigare va fi 1350 lei. A. II. 1-2 Nr. top. 4033 fânaț în Calova 3 jug. 196 stp. Nr. top. 4034 fânaț în Calova 453 stp. al cărui preț de strigare va fi 1200 lei. A+1 Nr. top. 1574 arătură în Dărăbanți 366 stp. al cărui preț de strigare va fi 450 lei. A+3 Nr. top. 2783 arătură în Satu Bătrân 976 stp. al cărui preț de strigare va fi 450 lei. Asupra imobilelor cuprinse în coala cf. Nr. 836 Nr. de ord. A. I. 1-6 Nr. top. 4507 pășune în Vârciorova 715 Nr. top. 4508 fânaț în Vârciorova 568 stp. Nr. top. 4509 grădină în Vârciorova 730 stp. Nr. top. 4510 fânaț în Vârciorova 867 stp. Nr. top. 4511 grădină în Vârciorova 1598 stp. Nr. top. 4512 grădină în Vârciorova 1162 stp. al cărui preț de strigare va fi 2250 lei. A+1 Nr. top. 4032 fânaț în Calova 3 jug. 1135 stp. al cărui preț de strigare va fi 5250 lei. Asupra 1/2 parte din imobilul cuprins în coala cf. Nr. 1126 Nr. de ord. A. I. 1-3 Nr. top. 286 arătură în intravilan 120 stp. Nr. top. 287 casa Nr. 256 cu curte în intravilan 28 stp. al cărui preț de strigare va fi 2250 lei. Asupra imobilelor cuprinse în coala cf. Nr. 1129 Nr. de ord. A. I. 1-6 Nr. top. 2028 pășune în Zăvoiu Mare 849 stp. Nr. top. 2029 arătură în Zăvoiu Mare 1117 stp. Nr. top. 2030,1 fânaț în Zăvoiu Mare 830 stp. Nr. top. 2031 fânaț în Zăvoiu Mare 515 stp. Nr. top. 2030,2 Albia Bistrii 337 stp. Nr. top. 2030,3 fânaț în Zăvoiu Mare 280 stp. al cărui preț de strigare va fi 3000 lei. A. II. 1-2 Nr. top. 2671 fânaț în Satu Bătrân 181 Nr. top. 2672 arătură în Satu Bătrân 704 stp. al cărui preț de strigare va fi 600 lei. A. III. 1-5 Nr. top. 4084 grădină în Calova 3 jug. 792 stp. Nr. top. 4085 casa Nr. 506 în Calova 44 stp. Nr. top. 4086 grădină în Calova de 753 stp. Nr. top. 4087 fânaț în Calova 299 stp. Nr. top. 4088 fânaț în Calova 791 stp. al cărui preț de strigare va fi 7500 lei.

Pentru incasarea creanței de 44.300 lei cap. interese de 12% dela 3 Decembrie 1929 și dela 1/IV 1931 9% spese de proces și de executare de 4199 lei fixate până acum spese de 1570 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune precum și pentru incasarea creanței de 6.000 lei cap. și acc. a cred. ip. Banca Grantei s. p. a. din Caransebeș pentru incasarea creanței de 40.000 lei a cred. ip. Banca Centrală Șvabească suc. Caransebeș, pentru incasarea creanței de 54.470 lei cap. și acc. a firmei Prima Casă, de Păstrare spa. din Caransebeș (intabulate asupra imobilelor din coalele cf. Nr. 483 și 835) pentru incasarea creanței de 33.426 lei cap. și acces a cred. ip. Robert Halle com. din Caransebeș (intabulat asupra imobilelor din c. 835-836) pentru incasarea creanței de 2500 lei cap. și acces. a cred. ip. Dr. Ernest Halle adv. din Caransebeș (intabulat asupra 1/2 parte în coalele din imobilul cf. Nr. 1128, porțiunea lui Țițoni Ion căs. cu Tanda Ana și asupra întregului imobil din coalele cf. Nr. 1129) cum și pentru incasarea creanței de 90.000 lei cap. și acces. a cred. ip. Banca

Banatului s. p. a. din Caransebeș (asigurată numai asupra porțiunii din imobilele cuprinse în coalele 1128 și 1129 a comunei Obreja).

Fixează termenul pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **12 Decembrie 1931 ora 10^{1/2} a. m. la casa comunală a comunei Obreja.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Porțiunile de imobil supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic decât prețul strigării (art. 6 al legii din 10 Iulie 1930).

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cauție scotite pe cursul fixat în art. 42 LX 1881, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției, și să semneze condițiunile de licitație, (art. 147, 150, 170, legea LX. din 1881, art. 21 XLI. 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei cari a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare. Caransebeș, la 30 Maiu 1931.

Leo Pető m. p. jud.

I. Ioanoșiu m. p. aj. dir. cf.

pt. conf. Ioan Ioanoșiu aj. dir. cf.

Aducem la cunoștința
On. public cetitor, că

CALENDARUL ROMÂNULUI

PE ANUL

1.9.3.2

— ANUL AL XLIV-LEA —
a apărut și se află de vânzare
la **LIBRĂRIA** noastră **DIECEZANĂ** pentru prețul de 25 lei.

Tipografia și Librăria Diecezană
CARANSEBEȘ